

La voia întâmplării

Trei frați gemeni venețieni de C. Mazzuzzi. Teatrul „Ion Vasilescu” din Giurgiu. Data premierei: 7 martie 1989. Regia: Ion Lucian. Scenografia: Monica Pascariu. Distribuția: Mircea Crețu (Zanetto), Aurelian Napu (Geronte), Ovidiu Gherasim-Robu (Scapino), Andrei Peniuc (Arlechino), Mirela Nicolau (Angelica), Anca Alecsandra (Argentina), Sanda Maria Dandău (Eleonora), Aurelian Napu (Judecătorul), Cosmin Crețu (Băiatul, Guardul), Vasile Horciu, Florin Drăgănoiu (Guarzi).

Nelămurit este spectacolul **Trei frați gemeni venețieni** pe scena teatrului din Giurgiu; nelămurit și neimplinit atît regizoral cit și actoricește și scenografic. Neîmplinirea concepției regiei se vedește încă din distribuție care, cel puțin în parte, are caracterul întâmplătorului: un Arlechino prea masiv pentru a încerca măcar o bufonadă, în persoana lui Andrei Peniuc, două roluri repartizate aceluiași actor, fără a se urmări vreo necesitate de ordin artistic (e vorba de Geronte și Judecătorul repartizate lui Aurelian Napu), în fine, un guard cu mustața cit graurul e de efect cel puțin straniu, nu comic, cum probabil s-a scontat, în persoana copilului Cosmin Crețu. Impresia de improvizație pornește, așadar, din distribuție și ea se amplifică urmărind jocul actorilor. În cei trei frați Zanetto, actorul Mircea Crețu portretează cu vervă, dar cu mijloace simpliste. Tripla personalitate a gemenilor ar fi trebuit realizată prin schimbarea grimasei sub aceeași perucă, or, actorul schimbă perucile și exagerează grimasele, alterînd atît de mult înfălișările gemenilor, încît uimirile lui Arlechino că-și vede stăpinul atît de schimbat le întîmpinăm cu neîncredere. E drept că Andrei Peniuc pare a nu crede nici el în ce spune, căci în mimica actorului nu vedem nici o transformare; e un Arlechino atît de liniștit și de exterior rolului, încît jocul în vervă al lui Mircea Crețu în ipostaza fratelui cel prost îl înregistrăm ca a fi cel puțin exagerat.

În Geronte, Aurelian Napu poartă o mască în care vedem ceva din Donald-rătoiu; măști specifice poartă și Arlechino și Scapino, punîndu-ne în incurcatură, fiindcă spectacolul nu are nimic carnavalesc. S-a dorit a fi mai degrabă în registrul burlescului, cu unele note de realism, pe care le înregistrăm în jocul Sandei Maria Dandău, în Eleonora, soția ultragiată, al Mirelei Nicolau în Angelica sau al Ancăi Alecsandra în Argentina, hanșița interesată. La limita burlescului se situează, prin joc, Aurelian Napu și mai cu seamă Ovidiu Gherasim Robu, ce introduce în consens cu masca și o notă clovnească. Și, parcă în dorința de a augmenta acest „malentendu” al interpretării, scenografia așază un mobilier vechi, bogat în catifele, între panouri moderne, lipsite de personalitate.

Constantin Radu-MARIA

Elemente hazlii neexploatate

Bădăranii de Carlo Goldoni. Teatrul Național din Tirgu Mureș. Data premierei: 19 iunie 1988. Regia: Kincses Elemér. Scenografia: Judit Dobre. Distribuția: Vasile Vasiliu (Canciano), Elena Jitcov (Felice), Traian Costea (Contele Riccardo), Dan Glasu (Lunardo), Livia Gîngulescu (Margarita), Mihaela Rădescu (Lucietta), Al. Făgărășan (Simon), Iolanda Dain (Marina), Dan Ciobanu (Maurizio), Eduard Marinescu (Filipetto).

Am aplaudat nu o dată originalele vizuiale scenice ale regizorului Kincses Elemér. Am aplaudat-o și pe aceasta, în care, metamorfozîndu-l pe Goldoni, a dat alte sensuri Bădăranilor, dar aplauzele au fost mai reținute, întrucît am încercat și unele insatisfacții. În concepția sa, regizorul îi vrea pe eroii goldonieni într-o grotă (ajutat și de scenografia Juditei Dobre), în care intră aproape în patru labe (însoțiți de un cores-punzător colaj sonor), îi vrea primitivi, semisălbatici, iar bădăranii lor o vrea grosieră... Și reușește, astfel, să realizeze un spectacol inegal, cu puține valente

creative, fără irezistibila veselie goldoniană. Stăruie o senzație de neîmplinire, de oboșeală, străină de acea atmosferă italienească ilariantă, copleșitoare, de autentică gilceavă clocotitoare. Așa cum a debutat, ne așteptam la un spectacol burlesc, cu situații picante bine explozate, hazos până la hohote. Mișcarea este, ce-i drept, dinamică, acoperind întreg spațiul scenic, într-un decor-metaforă, pe trei niveluri, practicabilele simbolizând „insulițele conjugale” ale celor trei bădărani, între apele venetiene, Lighenele, gălețile și albiile sint elemente hazlii, dar neexplozate.

Interpretarea este sinuoasă, cînd prea pătosoasă, cînd prea apoasă, oricum dezechilibrată, străină de nobila poezie, cu gust amărui, proprie teatrului goldonian. Dan Glasu (Lunardo) este cel mai inventiv, comicul său reiese din schimbările tonului și din bogata paletă de mijloace folosite, redînd colorat drumul de la incultură și infantilism pînă la bădărănie. Elena Jitcov (Felice) este gălăgioasă, senzuală, explozivă, inchizitorială, pusă pe distracție (dacă tot e carnaval la Veneția!). Vasile Vasiliu (Canciano), mai sărac în haz decît îl știam, reușește să fie șiret, lichea perfidă, laș fanfaron, ieșind de sub papucul conjugal prin nostimade agreabile. Livia Gingulescu (Margarita), dorind să fie temperamentală, vulcanică, meridională, tînde să se apropie mai mult de mahalagioaica unui cartier autohton... Mihaela Rădescu (Lucietta) e acum alintata clasică, arhicunoscută, iar Iolanda Dain (Marina) punctează bine accesele de gelozie ale îndrăgostitei tomnatece. Eduard Marinescu (Filipetto) face efortul de a fi ridicolul îndrăgostit, oscilînd hăbăuc între mătușa lui și Lucietta, dar

și între orbire și prostie, ceea ce nu-l tocmai rău... Traian Costea (Riccardo) ne intruchipează, blazat, un conte fără sare și piper, un motofozo care adoarme în cizme, nu cuceritorul prețios, împăunat. Alexandru Făgărășan (Simon), greoi ca un urs, șters, anodin, anonim... ratează aproape toate poantele. Dan Ciobanu (Maurizio), fără o partitură cît de cît generoasă, reușește măcar să n-o contracize.

Vlad Andrei ORHIANU

Atelajul heterogen

La Locandiera de Carlo Goldoni. Teatrul Municipal din Ploiești. Data premierei: 10 martie 1989. Regia Florin Zamfirescu. Scenografia: Daniel Răduță. Ilustrația muzicală: Anc-Marie Marinescu. Distribuția: Valentin Popescu (Cavalerul de Ripafрата); Dumitru Palade (Marchizul de Forlipopoli) Corneliu Revent (Contele de Alabajiorita); Lucia Ștefănescu (Mirandolina); Raluca Zamfirescu (Ortensia); Marișela Pătru (Dejanira); Adrian Titienu (Fabrizio); Lupu Buznea (Servitorul cavalerului); Diana Smilschi (Balerina).

Hangița, piesă de Goldoni care tînde să concureze în popularitate **Bădăranii**, ba chiar cred că o întrece în frecvență și răspîndirea geografică a montărilor (cel puțin în ultimele decenii) în spațiul scenei românești, s-a ascuns acum la Ploiești sub titlul original, netradus, **La Locandiera**.

Montarea ploieșteană este însă, din păcate, suferindă. Mai întii din pricina spațiului construit de Daniel Răduță, care țintește „metafora”, dar reușește doar să fie complet nefuncțional. Construcția bolovănoasă a hanului are multe uși și citeva firide, scena însă e goală, cu abia un pat (cam fotoliu-pat) înconjurat de niște perdele, și care e tot timpul prezent, obligîndu-i pe actori să umble mereu, fără sprijin, iar pe spectatori să facă un inutil efort de acceptare a convenției (căci, natural, scenele acțiunii se derulează în locuri diferite). Aceeași parcimonie caracterizează și costumele.

Pentru regizorul spectacolului, piesa pare să fi reprezentat teritoriul fertil pentru exersarea unei fantezii debordante, liberă față de orice rigoare. În preaplîn, ideile propuse sînt cînd contradictorii, cînd tautologice, sufocînd în cele din urmă firul conducător către viziune. Rezolvări interesante, unele spectaculoase de inteligente (aparitia și „caracterizarea”) celor două actrițe — Raluca Zamfirescu

Mihaela Rădescu și Livia Gingulescu